

Балалар
Жылы
2022

УПОТРЕБЛЕНИЕ ЭЛЕКТРОННЫХ СИГАРЕТ (ВЕЙПОВ) И СИГАРЕТ СРЕДИ ПОДРОСТКОВ КАЗАХСТАНА, 2022

Об исследовании факторов образа жизни школьников, влияющих на их физическое и психическое здоровье «Поведение детей школьного возраста в отношении здоровья» (Health Behavior in School-Aged Children, HBSC):

HBSC - это опрос школьников, который проводится в Казахстане каждые четыре года. Дети и подростки в возрасте 11, 13 и 15 лет отвечают на вопросы об их здоровье и поведении, влияющим на здоровье. Исследование проводит Национальный Центр общественного здравоохранения МЗ РК с 2017 года. В 2022 году исследование проведено в рамках реализации Национального проекта "Качественное и доступное здравоохранение для каждого гражданина "Здоровая нация". В опросе приняли участие 8528 подростков из 121 школы всех регионов страны.

Для получения дополнительной информации посетите сайт: <https://hls.kz/>

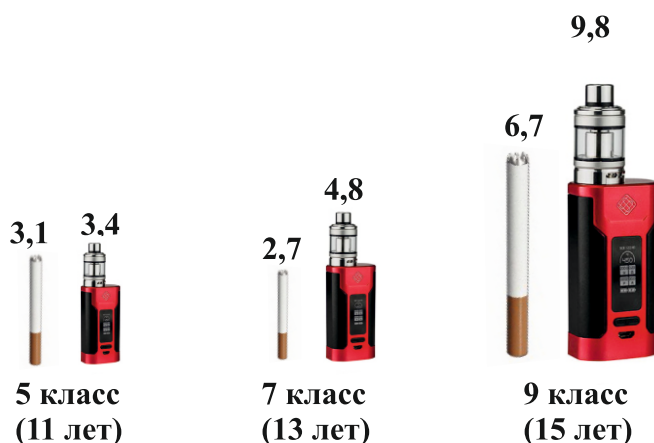

Среди детей увеличилось употребление электронных сигарет (вейпов) и курение сигарет

**1 из 10 школьников
5-9 классов когда-либо
употреблял вейпы (9,8%)**

**5,8% школьников 5-9 классов
(11-15 лет) в настоящее время
потребляют вейпы***

*Нынешнее курение за последние 30 дней

Процент подростков, которые сообщили об использовании вейпов и сигарет за последний месяц (2022 год)

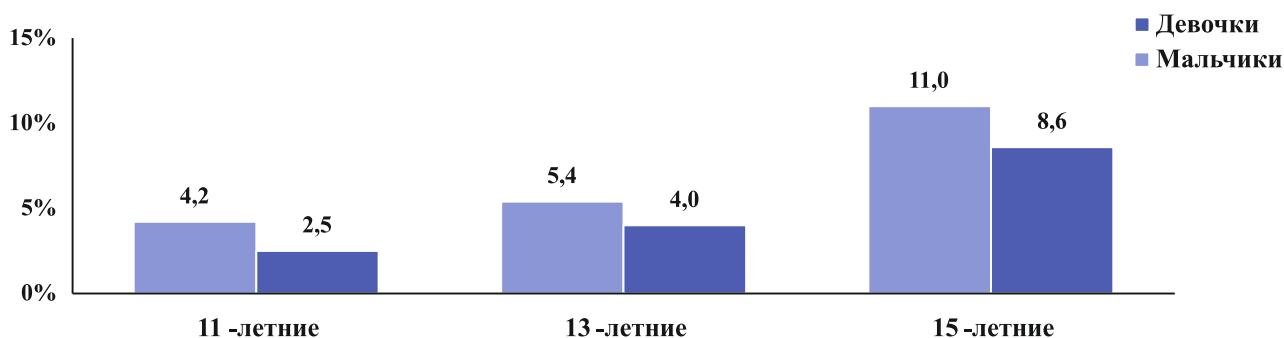
Доля подростков, кто пробовал употреблять электронные сигареты в течение жизни, составила 9,8% (11,3% мальчиков и 8,2% девочек), и эта доля существенно увеличивается с возрастом, как среди мальчиков, так и среди девочек, почти в два раза с 13 лет к 15 годам.

В целом 5,8% детей (6,7% мальчиков и 4,9% девочек) употребляли вейпы за последние 30 дней (нынешнее употребление электронных сигарет). Этот показатель также увеличивается по мере взросления, что особенно выражено среди мальчиков.

Среди мальчиков доля тех, кто употребляет электронные сигареты не менее 1-2 дней на протяжении жизни и за последние 30 дней значительно выше, чем девочек. Гендерные различия выявлены в каждой возрастной группе.

УПОТРЕБЛЕНИЕ ЭЛЕКТРОННЫХ СИГАРЕТ (ВЕЙПОВ) И СИГАРЕТ СРЕДИ ПОДРОСТКОВ КАЗАХСТАНА, 2022

% детей, которые употребляли электронные сигареты 1-2 дня и чаще за последние 30 дней

С 2018 по 2022 год в Казахстане в **1,8 раза** увеличилось количество детей, которые употребляли вейпы в течение последнего месяца. Среди девочек нынешнее (за последние 30 дней) употребление вейпов выросло в три раза с 1,6% в 2018 году до 4,9% в 2022 году, а среди мальчиков - в 1,5 раза с 4,6% до 6,7% соответственно.

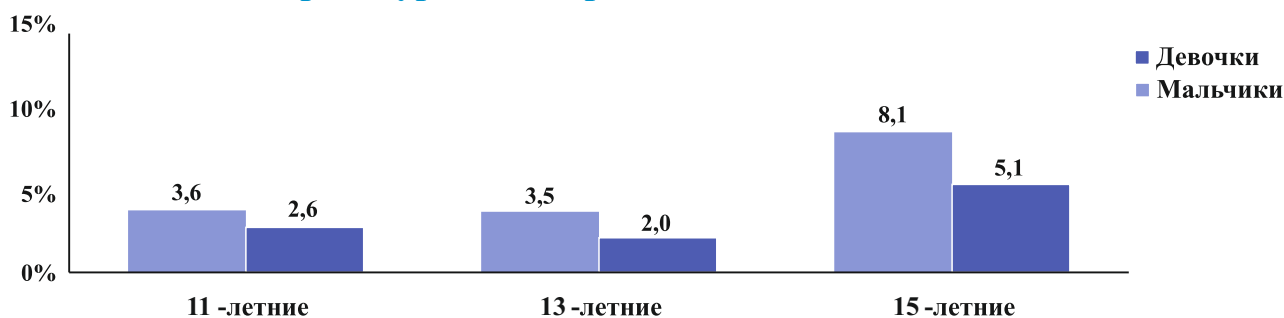
2018 год 3,1% 2022 год 5,8%
Употребление вейпов за последний месяц детьми 11-15 лет

Несмотря на популярность вейпов, курение обычных сигарет среди детей также является актуальной проблемой. В 2022 году больше мальчиков и девочек стали приобщаться к курению сигарет, по сравнению с 2018 годом.

О нынешнем курении сигарет (за последние 30 дней) сообщили 4,1% подростков в 2022 году, по сравнению с 3,1% в 2018 году.

Недавнее курение увеличивается в два раза с 13 лет к 15 годам как среди мальчиков, так и среди девочек.

% детей, которые курили сигареты 1-2 дня и чаще за последние 30 дней

Электронные сигареты менее опасны, чем обычные сигареты?

Многие подростки ошибочно считают, что электронные сигареты безопасны и даже не понимают, что эти продукты зачастую содержат никотин. В вейпах может содержаться значительно более высокие концентрации никотина, чем в обычных сигаретах. Исследования показывают, что вейпы также могут содержать токсичные химические вещества, включая канцерогены.

Родителям и политикам важно понимать, что существует обеспокоенность по поводу употребления подростками этих изделий. Употребление электронных сигарет может действовать как точка входа/входные ворота, которые подталкивают подростков к употреблению более тяжелых никотинсодержащих продуктов, таких как сигареты. Более того, ученые еще не до конца определили химические вещества, содержащиеся в электронных сигаретах, и их влияние на развивающийся мозг подростков.

Балалар
жылы
2022

ҚАЗАҚСТАН ЖАСӨСПІРІМДЕРІ АРАСЫНДА ЭЛЕКТРОНДЫҚ
ТЕМЕКІЛЕРДІҢ (ВЕЙПТЕРДІ) ЖӘНЕ ТЕМЕКІЛЕРДІҢ
ҚОЛДАНЫЛУЫ, 2022

"Мектеп жасындағы балалардың денсаулыққа қатысты мінез-құлқы" физикалық және психикалық денсаулығына әсер ететін мектеп оқушыларының өмір салты факторларын зерттеу туралы (Health Behavior in School-Aged Children, HBSC):

HBSC - Қазақстанда төрт жыл сайын өткізілетін оқушылардың сауалнамасы. 11, 13 және 15 жастағы балалар мен жасөспірімдер өздерінің денсаулығы мен денсаулыққа әсер ететін мінез-құлқы туралы сұрақтарға жауап береді. Қазақстанда зерттеуді ҚР ДСМ Қоғамдық денсаулық сақтау ұлттық орталығы 2017 жылдан бастап жүргізіп келеді.

2022 жылы зерттеу "Дені сау ұлт" әрбір азамат үшін сапалы және қолжетімді денсаулық сақтау ұлттық жобасын іске асыру шеңберінде жүргізілді.

Сауалнамаға елдің барлық аймақтарындағы 121 мектебінен 8528 жас адам қатысты.

Қосымша ақпарат алу үшін сайтқа кіріңіз: <https://hls.kz/>

hbsc
КАЗАХСТАН/KAZAKHSTAN

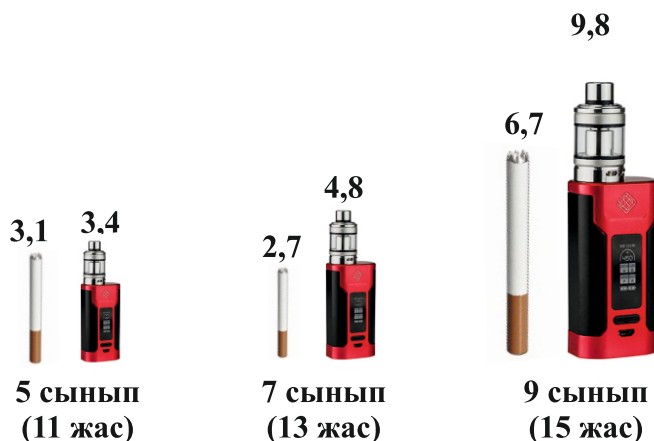
Балалар арасында электронды темекіні (вейптерді) қолдану көбейді. 11-15 жас аралығындағы оқушылар электронды темекіні әдеттегі темекіге қарағанда жиі пайдаланады

5-9 сыныптың 10 оқушысының 1-еуі бұрын-соңды вейп қолданған

9.8%

Қазіргі уақытта 5-9 сынып оқушыларының 5,8%-ы (11-15 жас) вейптерді тұтынады *

* Соңғы 30 күндегі темекі шегу

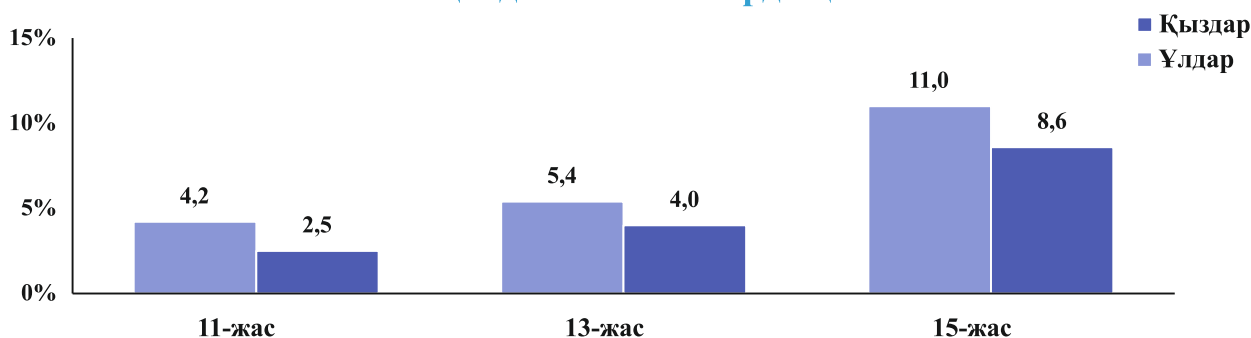
Соңғы айда (2022 жылы) вейптер мен темекіні пайдалану туралы айтқан жасөспірімдердің пайызы

Өмірінде электронды темекіні пайдаланып көрген жасөспірімдердің үлесі 9,8%-ды құрады (11,3% ұлдар және 8,2% қыздар) және бұл көрсеткіш жас ұлғайған сайын ұлдар мен қыздар арасында 13 жастан 15 жасқа дейін екі есеге жуық артады.

Жалпы алғанда, балалардың 5,8%-ы (ұлдардың 6,7%-ы және қыздардың 4,9%-ы) соңғы 30 күнде (электронды темекіні қазір пайдалану) вейптерді қолданған. Бұл көрсеткіш есейген сайын артады, әсіресе ұлдар арасында айқын көрінеді.

Ұлдар арасында электронды темекіні өмірінде кем дегенде 1-2 күн шеккендердің үлесі және соңғы 30 күнде қыздарға қарағанда айтарлықтай жоғары. Әр жас тобында гендерлік айырмашылықтар анықталды.

Электрондық темекіні 1-2 күн және соңғы 30 күнде жиі қолданған балалардың %-ы

Қазақстанда 2018 жылдан 2022 жылға дейін соңғы айда вейптерді қолданған балалар саны 1,8 есеге артты. Қыздар арасында қазіргі (соңғы 30 күнде) вейптерді қолдану 2018 жылғы 1,6%-дан 2022 жылы 4,9%-ға дейін үш есе, ал ұлдар арасында сәйкесінше 4,6%-дан 6,7%-ға дейін 1,5 есе өскен.

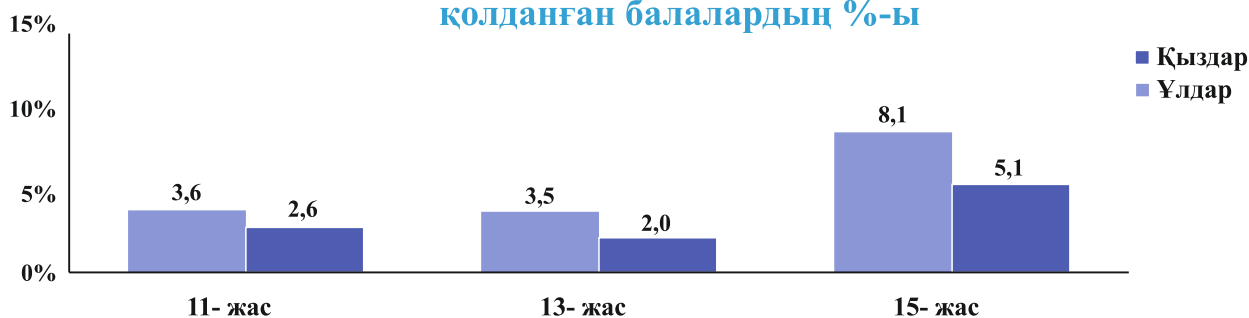
2018 жылы 3,1% 2022 жылы 5,8% 11-15 жастағы балалардың соңғы айда вейптерді тұтынуы

Вейптердің танымалдылығына қарамастан, балалар арасында әдеттегі темекіні шегу де өзекті мәселе болып табылады. 2022 жылы 2018 жылмен салыстырғанда темекі шегуге ұлдар мен қыздар көбірек қосыла бастаған.

Темекіні қазір шегетіні туралы (соңғы 30 күнде) жасөспірімдердің 4,1%-ы 2022 жылы хабарлады, бұл 2018 жылғы 3,1%-бен салыстырғанда жоғары.

Темекі шегуді бастау ұлдар мен қыздар арасында 13 жастан 15 жасқа дейін екі есе артады.

Темекіні 1-2 күн және соңғы 30 күнде жиі қолданған балалардың %-ы

Электрондық темекінің әдеттегі темекіге қарағанда қауіпі аз ба?

Көптеген жасөспірімдер электронды темекі қауіпсіз деп қателеседі, тіпті бұл өнімдерде никотин көп болатынын түсінбейді. Вейптерде әдеттегі темекіге қарағанда никотиннің шоғырлануы едәуір жоғары болуы мүмкін. Зерттеулер көрсеткендей, вейптерде улы химикаттар, оның ішінде канцерогендер болуы мүмкін.

Ата-аналар мен саясаткерлерге жасөспірімдердің бұл өнімдерді тұтынуына қатысты алаңдаушылық бар екенін түсіну маңызды. Электрондық темекіні пайдалану жасөспірімдерді темекі сияқты құрамында никотин бар қауіптірек өнімдерді тұтынуға итермелейтін кіру нүктесі/кіру қақпасы ретінде әрекет етуі мүмкін. Сонымен қатар, ғалымдар электронды темекідегі химиялық заттарды және олардың жасөспірімдердің дамып келе жатқан миына әсерін әлі толық анықтаған жоқ.